

Kommunarkivet i nya lokaler

Kommunarkivarie Martin Ståhl.

I maj flyttade Botkyrkas kommunarkiv in i nya lokaler i Flemingsberg. Nu finns äntligen förutsättningar att skapa mer ordning och struktur bland alla handlingar.

– Ja, mer utrymme och bättre anpassade lokaler underlättar vårt arbete med att ta emot och hantera arkivmaterial. Nu kan vi verkligen vara det stöd till förvaltningarna som vi vill vara, säger kommunarkivarie Martin Ståhl.

Den som åker pendeltåg eller med bil längs Huddingevägen in mot stan har kanske noterat den grågula fasaden på höger sida mellan Tullinge och Flemingsberg. Byggnaden tillhör Region Stockholm och är hem för Regionarkivet. I huset hyr Botkyrka kommun två kilometer arkivhyllor och ett kontor med arbetsplatser för kommunarkivets medarbetare.

Gammalt samsas med nytt

Martin visar vägen in i arkivets hjärta, hylla efter hylla utrustade med hjul och ratt för att spara mesta möjliga utrymme. Klimatet är anpassat för att de enorma mängderna dokument i lokalen ska få ett så långt liv som möjligt. Från en hylla tar Martin fram ett gulnat blad från 1862 – protokollet från det allra första mötet med Botkyrkas kommunfullmäktige (för förtydligande om årtal och namn, se kommentarsfältet nedan).

Här finns också modernare dokument – arkivet sträcker sig ända fram till vår tid och fylls ständigt på. I Flemingsberg är förutsättningarna att ta emot nytt material betydligt bättre än i de trånga lokalerna längst ned i gröna huset som arkivet nu har lämnat.

Viktigt med noggranna förteckningar

Men det är inte bara att komma över till arkivet med en kartong gamla handlingar eller trycksaker och be arkivets personal sortera. Materialet behöver placeras i uppmärksatta arkivboxar innan det lämnas över tillsammans med en förteckning av innehållet.

Varje kommunal nämnd är en egen myndighet med ett eget ansvar för arkivering. Flera förvaltningar har redan idag en verksamhet med närarkiv i de egna lokalerna där man gör i

ordning det material som ska lämnas över till kommunarkivet. Martin ser gärna att alla förvaltningar inrättar närarkiv.

– Då kan vi få in bra rutiner med lite större och regelbundna leveranser från en hel förvaltning. Det fungerar inte om man kommer över med en plastpåse här eller en kartong där, det är inte ett realistiskt sätt att jobba på, säger Martin.

Digitalisering pågår

Och än så länge är det i första hand handlingar i pappersform som levereras och ställs upp på arkivhyllorna. Givetvis kommer arkivet att ta emot även digitalt material, och utveckling av ett e-arkiv pågår, men vägen till det helt papperslösa arkivet är lång.

En viss digitalisering pågår redan nu. Ett spännande exempel är Pierre Nilssons arbete med att – med hjälp av ett AI-verktyg – skriva av Botkyrkas och Grödinges sockenstämmoprotokoll från 17- och 1800-talen och göra dem sökbara. Stora delar av protokollen är redan avfotograferade och publicerade som bilder men idag på 2000-talet har de flesta av oss svårt att tyda den ålderdomliga skrivstilen.

Vill inte bli bortglömda

Kommunarkivet har sju medarbetare. Ett par av dem har sina arbetsplatser i första hand i kommunhuset, och de övriga i Flemingsberg. Till och från får de välkommet stöd av praktiserande arkivstudenter, men i övrigt är det Regionarkivets medarbetare som är de närmaste fikakompisarna.

– Nackdelen är att vi befinner oss ganska långt bort från kommunens övriga verksamheter och vi får kämpa för att inte bli bortglömda. Men vi har fått betydligt bättre lokaler än tidigare och det känns bra att ha fått landa i något mer permanent, säger Martin Ståhl.

